

Faunafonds

Jaarverslag 2014

Inhoudsopgave:

<i>Voorwoord</i>	4
<i>Een begeleidend woord</i>	5
<i>Deel I</i>	
1. <i>Waarom een jaarverslag</i>	8
2. <i>Positie van het Faunafonds</i>	8
3. <i>Samenwerking met de provincies</i>	9
4. <i>Bedrijfsvoering</i>	9
5. <i>Waar heeft het Faunafonds de gelden in 2014 in hoofdzaak aan besteed</i>	9
6. <i>Kerntaken</i>	9
7. <i>Bezwaar en beroep</i>	14
8. <i>Adviezen aan de Staatssecretaris van Economische Zaken</i>	15
9. <i>Adviezen aan de colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies</i>	16
10. <i>Onderzoek en voorlichting door het Faunafonds</i>	16
<i>Deel II</i>	
11. <i>Financieel verslag 2014</i>	20
A. <i>Balans per 31 december 2014</i>	22
B. <i>Staat van baten en lasten over het jaar 2014</i>	23
C. <i>Grondslagen voor de financiële verslaggeving</i>	25
D. <i>Toelichting op de balans per 31 december 2014</i>	27
E. <i>Niet in de balans opgenomen activa en verplichting</i>	31
F. <i>Toelichting op de staat van baten en lasten over het jaar 2014</i>	32
<i>Controleverklaring</i>	40
<i>Bijlagen</i>	
<i>Bijlage 1: Samenstelling Bestuur Faunafonds in 2014</i>	
<i>Bijlage 2: Samenstelling secretariaat Faunafonds 2014</i>	

Voorwoord.

Voor mij is dit de eerste keer dat ik als voorzitter het voorwoord neem bij het jaarverslag van het Faunafonds. Op 1 januari 2015 is vrijwel het gehele bestuur van samenstelling veranderd. In een jaarverslag kijken we terug op de gebeurtenissen van het voorafgaande jaar en leggen we verantwoording af over de werkzaamheden en de financiële huishouding. Het zittende bestuur maakt die verantwoording graag tot de zijne, maar we zijn zeer verheugd dat de heer Jansen als oud-voorzitter samen met de voormalige secretaris de heer Revoort bereid zijn gevonden om het jaarverslag op te stellen. Het resultaat ligt voor u.

Als nieuw bestuur willen wij vooral vooruit kijken en ons richten op de toekomst. De omstandigheden zijn inmiddels veranderd. Materieel hebben de provincies de taken van het Faunafonds overgenomen. En hoewel dit in formele zin nog niet is bevestigd door het van kracht worden van de nieuwe Wet natuurbescherming, richten wij ons op het uitvoeren van ons werk voor de provincies.

Dit jaarverslag geeft inhoudelijk en cijfermatig een goed beeld van wat er allemaal aan werk in 2014 door het Faunafonds is verricht. Daardoor functioneert het jaarverslag niet alleen als verantwoording van het bestuur aan de provincies en het Ministerie van Economische Zaken maar ook als naslagwerk.

Ik wens u dan ook veel leesplezier toe.

Drs. C.J. Kalden

Een begeleidend woord.

De werkzaamheden van het Faunafonds hebben gedurende het jaar 2014 in het teken gestaan van de gewijzigde verhoudingen tussen Rijk en provincies. Met ingang van 1 januari 2014 zijn de provincies geheel verantwoordelijk voor de bekostiging van de taken van het Faunafonds. Dat betekent dat het Ministerie van Economische Zaken niet langer financieel bijdraagt in de kosten van het Faunafonds. Dit houdt overigens niet in dat het Ministerie van Economische Zaken nu ook juridisch geen bemoeienis meer heeft met het Faunafonds. Zolang de Flora-en faunawet nog niet is vervangen door de nieuwe Wet natuurbescherming, blijft het ministerie juridisch medeverantwoordelijk voor het Faunafonds. Voor de medewerkers van het secretariaat betekende 2014 het vertrek uit het vertrouwde Dordrecht en een start in een nieuwe omgeving bij BIJ12 in Utrecht.

De provincies hebben in 2014 een belangrijke stempel gedrukt op de uitvoering van de Faunafondstaken. Zo zijn de beleidsregels op verzoek van de provincies wederom gewijzigd en is per 1 oktober 2014 het behandelbedrag van € 300 ingevoerd. Aanvragers van een tegemoetkoming in de schade moeten, alvorens hun verzoek in behandeling wordt genomen, eerst dit bedrag aan het Faunafonds overmaken. Voorts is op verzoek van de provincies het plafond voor de tegemoetkomingen in de schade die ganzen van april tot oktober aan grasland veroorzaken gesteld op € 2 miljoen per jaar en wordt de tegemoetkoming voor de schade die beschermde inheemse diersoorten aan fruitgewassen toebrengen over een periode van drie jaren afgebouwd naar nihil. Deze wijzigingsvoorstellen van de provincies waren voor het bestuur van het Faunafonds aanleiding hun bestuurszetel per 31 december 2014 ter beschikking te stellen. Het bestuur was van oordeel dat met deze verzoeken van de provincies de zelfstandige bestuursbevoegdheden te zeer werden beknot.

Een ander belangrijk feit in 2014 was het vertrek van de secretaris van het Faunafonds mr. ing. H. Revoort. De heer Revoort heeft sinds de start van het Faunafonds in 2002 het bestuur bijgestaan bij zijn werkzaamheden en heeft gedurende die periode de dagelijkse leiding van het secretariaat gehad. Met de overgang van het secretariaat van Dordrecht naar Utrecht, waar de medewerkers onder leiding van de directeur van BIJ12 kwamen te werken, heeft de heer Revoort besloten zijn werkzaamheden als secretaris te beëindigen en de laatste jaren van zijn werkzame leven elders door te brengen. Ik ben blij dat de heer Revoort een voor hem passende werkkring heeft gevonden als griffier van de Centrale Grondkamer, een functie die op zijn lijf lijkt geschreven.

Deze wijzigingen waren voor het bestuur aanleiding op 26 november 2014 een symposium te organiseren onder de titel: Faunafonds, verleden, heden en toekomst. Tijdens dat symposium werden deze thema's door een tweetal gastsprekers uitvoerig belicht. Ik kijk terug op een zeer geslaagd symposium en een hele fijne periode van bijna drie jaar, dat ik het Faunafonds als zijn voorzitter heb mogen leiden. Inmiddels is een nieuw bestuur van het Faunafonds benoemd onder voorzitterschap van de heer Kalden. Ik wens de heer Kalden en zijn medebestuurders succes bij de uitvoering van hun taken. Ik heb het steeds met veel plezier gedaan.

Tenslotte dank ik de collega-bestuurders en de medewerkers van het secretariaat voor hun inzet en inspanningen ten behoeve van het bestuur van het Faunafonds in 2014.

Mr G.J, Jansen, oud-voorzitter.

Deel I

1. Waarom een jaarverslag Faunafonds?

Jaarlijks brengt het bestuur van het Faunafonds een jaarverslag uit. Enerzijds omdat dit een wettelijke verplichting is, vastgelegd in artikel 91, eerste lid van de Flora- en faunawet, anderzijds omdat dit voor het bestuur een goede gelegenheid is zich aan een breder publiek te presenteren.

In het jaarverslag legt het bestuur verantwoording af aan zijn opdrachtgevers (de Staatssecretaris van het ministerie van Economische Zaken en de colleges van gedeputeerde staten van de provincies) over het beleid dat het bestuur het afgelopen jaar heeft gevoerd en over de besteding van de gelden, die aan het bestuur van het Faunafonds ter beschikking zijn gesteld.

Voor 2014 heeft het bestuur van het Faunafonds besloten een beknopt jaarverslag samen te stellen. De reden hiervoor is onder meer gelegen in het feit dat de uitvoerende taken van het Faunafonds sinds 1 januari 2014 zijn ondergebracht bij de gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie van de provincies, genaamd BIJ12. BIJ12 maakt gebruik van dit jaarverslag voor haar eigen jaarverslag waarbij meer het accent komt te liggen op de bedrijfsvoeringsaspecten.

2. De positie van het Faunafonds

De leden van het Faunafondsbestuur worden door de Staatssecretaris van het Ministerie van Economische Zaken en de colleges van gedeputeerde staten van de provincies gezamenlijk benoemd. In 2011 is in het Decentralisatieakkoord van september 2011 tussen het Ministerie van EL&I (thans: Economische Zaken) en de provincies vertegenwoordigd in het IPO afgesproken dat het natuurbeleid, zoals dat door het ministerie wordt uitgevoerd, zal worden gedecentraliseerd. De taken van het Faunafonds maken onderdeel uit van deze decentralisatie. In 2013 is de financiële verantwoordelijkheid al aan de provincies overgedragen, maar werd het budget voor de uitvoering van de taken nog door het ministerie geleverd. Met ingang van 2014 zijn de provincies zelf verantwoordelijk geworden voor de bekostiging van de Faunafondstaken. Door deze gewijzigde financieringsstructuur hebben de provincies een veel directer belang bij sturing van het Faunafonds dan voorheen. Immers tot 2014 kwamen de kosten van het Faunafonds volledig voor rekening van het ministerie. Gevolg van deze gewijzigde structuur was dat de provincies een belangrijke stem willen hebben bij de wijze en de voorwaarden waaronder tegemoetkomingen in de schade worden verleend. Dit heeft onder meer geleid tot het invoeren van een behandelbedrag voor het in behandeling nemen van verzoekschriften; de invoering van een plafond voor de schade die zomerganzen aan graslanden veroorzaken en de afbouw in drie jaar van de tegemoetkomingen in de schade aan fruit. Hiertoe zijn de beleidsregels van het Faunafonds per 31 juli 2014 gewijzigd. De gewijzigde verhouding met de provincies was voor het merendeel van de bestuursleden van het fonds aanleiding hun bestuurszetel in het bestuur per 31 december 2014 ter beschikking te stellen en begin januari 2015 is aan vijf bestuursleden eervol ontslag verleend per 31 december 2014 en is onder gelijktijdige benoeming van vier nieuwe bestuursleden een interim bestuur Faunafonds gevormd. Dit interim bestuur zal fungeren tot de nieuwe natuurbeschermingswet zijn intrede heeft gedaan. De provincies hebben inmiddels besloten dat daarna een maatschappelijke adviesraad wordt ingesteld die de provincies zal adviseren bij de taken op het terrein van de faunaschade.

Evenals in voorgaande jaren is ten behoeve van de financiële controle van de jaarrekening door het ministerie samen met de provincies een controleprotocol vastgesteld op basis waarvan de controle van de financiële verslaglegging wordt uitgevoerd. Het financieel verslag wordt gecontroleerd door een externe accountant. Daarvan wordt verslag gedaan in de controleverklaring, waarin voor de jaarrekening van het fonds de wettelijke verplichte getrouwheids- en rechtmatigheidsverklaring wordt afgegeven. Het jaarlijkse verantwoordingsgesprek, waarin het bestuur ten overstaan van de provincies en het Ministerie van Economische Zaken verantwoording aflegt over de wijze van besteding van middelen en de wijze waarop daarover verslag is gedaan zal in het eerste kwartaal van 2015 plaatsvinden.

3. Samenwerking met de provincies

Het Faunafonds is het wettelijk adviesorgaan voor de colleges van gedeputeerde staten van de provincies. In de Flora- en faunawet is in artikel 68 bepaald dat, alvorens gedeputeerde staten een ontheffing kunnen verlenen, het Faunafonds moet worden gehoord omtrent de aanvraag en de eventuele ontheffingverlening. De wetgever heeft deze wettelijke adviestaak aan het Faunafonds opgedragen om landelijk zoveel mogelijk één zelfde ontheffingenbeleid te voeren. In 2014 heeft het Faunafonds in totaal 111 adviezen (in 2013: 110) aan gedeputeerde staten uitgebracht. De Faunabeheereenheden spelen in de provincies een belangrijke rol bij het planmatig beheer van diersoorten. Faunabeheereenheden doen regelmatig een beroep op de kennis en de deskundigheid van het Faunafonds bij het opstellen van provinciale/regionale faunabeheerplannen. Het Faunafonds is daarom deelnemer aan het overleg van de secretarissen van de Faunabeheereenheden.

4. Bedrijfsvoering

Administratieve Organisatie:

In het verslagjaar is de administratieve organisatie (AO) van de werkzaamheden van het secretariaat van het Faunafonds onderdeel geworden van de AO van BIJ12. In de AO is vastgelegd welke functionaris voor welke taken verantwoordelijk is en hoe de routing van bepaalde werkzaamheden verloopt. De AO is niet alleen voor nieuwe medewerkers van groot belang bij hun inwerkprogramma, maar wordt ook door de ervaren medewerkers als naslagwerk gebruikt. Bovendien maakt de accountant gebruik van de AO bij de controle van de jaarrekening.

5. Waar heeft het Faunafonds de gelden in 2014 in hoofdzaak aan besteed?

In 2014 zijn in totaal 4747 verzoekschriften Faunaschade ontvangen (in 2013: 5510) en is in totaal ruim € 14,9 miljoen (in 2013: € 11,8 miljoen) aan tegemoetkomingen in de schade betaald. Dit bedrag is exclusief de vergoeding, die voor 2014 voor het eerst als een lumpsum aan de agrarische natuur vereniging De Waddenvogels is betaald voor de ganzenopvangovereenkomsten op de Waddeneilanden. Dat bedrag was € 1.450.000 (in 2013: € 1.600.000). In totaal heeft het Faunafonds in 2014 dus ruim € 16,4 miljoen betaald aan tegemoetkomingen (in 2013: € 13,4 miljoen).

Voor een gedetailleerd overzicht van de financiën wordt volstaan te verwijzen naar de uitvoering kerntaken alsmede naar de jaarrekening 2014.

6. Kerntaken

Verzoekschriften voor een tegemoetkoming in de schade door dieren behorende tot beschermde inheemse diersoorten

In artikel 84 van de Flora- en faunawet is bepaald dat een belanghebbende die schade lijdt veroorzaakt door dieren behorende tot beschermde inheemse diersoorten en die in redelijkheid niet tot zijn risico dient te blijven zich tot het Faunafonds kan wenden met een verzoek een tegemoetkoming in de schade te verlenen.

Tabel 1: aantallen ontvangen verzoekschriften voor een tegemoetkoming in de schade over de jaren 2008 tot en met 2014:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal verzoekschriften:	4845	5311	5829	6222	5863	5110	4747

Het totaal aantal ontvangen verzoekschriften in 2014 vertoont een daling ten opzichte van 2013 en ligt onder de aantallen verzoekschriften die in 2008 zijn ontvangen. Tot en met de maand september 2014 hield de instroom van de aantallen verzoekschriften nagenoeg gelijke tred met de instroom tot en met september 2013. Per 1 oktober 2014 is de instroom drastisch verminderd. Deze vermindering kan onder meer worden toegeschreven aan het per die datum ingevoerde behandelbedrag. Alvorens een verzoekschrift in behandeling wordt genomen moeten aanvragers van een tegemoetkoming in de schade

€ 300 betalen. Waar in de periode oktober tot en met december 2013 nog 707 werden ingediend bedroeg dat aantal over de periode oktober tot en met 2014 180.

Verleende tegemoetkomingen.

Hierna is in tabel 2 vermeld welke bedrag per diersoort is verleend als tegemoetkoming in de schade. Het gaat hierbij om de tegemoetkoming die per diersoort is uitbetaald.

Tabel 2: verleende tegemoetkomingen Faunafonds in 2009 tot en met 2014

Diersoort:	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Haas	27.042	38.019	14.824	48.466	7.183	11.179
Konijn				172.808	0	0
Fazant	11.763	2.135	4.216	2.641	1.204	0
Wilde eend	11.053	15.571	2.781	4.504	11.338	9.231
Houtduif	2.386	31	12.764	650	0	0
Patrijs			169		0	0
Kolgans	1.094.709	1.296.576	1.885.917	1.633.462	1.682.993	2.704.282
Grauwe gans	1.594.771	1.917.884	2.937.937	3.068.951	3.068.244	4.403.940
Rietgans	57.651	70.341	105.156	62.968	51.210	18.740
Kl. rietgans	60.403	72.767	86.052	60.648	34.750	54.330
Brandgans	768.354	870.525	1.573.538	1.506.266	1.863.571	2.589.814
Rotgans	141.896	183.205	313.289	355.552	328.575	240.007
Canadagans	3.885	1.399	3.930	3.700	4.825	4.922
Overz. kolgans	80.663	52.190	59.671	80.276	102.469	82.899
Overz. Gr. gans	1.279.060	1.614.118	1.947.459	2.247.664	2.576.863	3.001.938
Overz. Br. gans	65.537	111.068	127.598	185.395	207.512	201.785
Kleine zwaan	3.822	5.052	8.388	128	0	1.004
Wilde zwaan	3.537	572	5.375	2.027	4.293	5.212
Knobbelzwaan	65.414	71.220	83.783	54.553	42.939	57.052
Bergeend	984		43	757	842	1.731
Smient	523.002	417.805	802.494	555.813	521.098	534.610
Meerkoet	8.290	8.020	14.984	9.657	5.109	12.571
Waterhoen	1.733	187			0	1.693
Meesachtigen	508.398	1.322.887	1.130.544	2.592.449	668.947	456.241
Zanglijster	8.259	23.790	17.475	28.995	0	0
Merel	11.753	15.950	20.465	43.149	0	0
Vinkachtigen	9.510	68.360	70.577	169.005	0	0
Spechtachtigen		64	765	467	196	2.297
Ov. zangvogels	6.080				0	651
Zwarte kraai	2.738	40	1.162	857	0	2.883
Roek	66.257	50.807	41.711	84.290	33998	27.129
Kauw		156	264	3.174	80	131
Ekster	3.912	8.653	7.389	50.774	16.343	4.667
Spreeuw	795	3.226	65	3.520	5.520	1.153
Scholekster	3.166	118	188		0	0
Havik				18.311	0	0
Holenduif	13.095	10.517	8.044	8.070	457	2.740
Turkse tortel					304	0
Zilvermeeuw	343			1.656	0	946
Huismus	410	390	645	1.154	132	0
Gaai	5.400	22.138	18.576	38.082	13.246	7.378
Kokmeeuw	1.762		1.103	2.843	2.550	556
Kievit		2.115			0	0

<i>Edelhert</i>	43.625	101.508	128.597	97.716	177.921	195.842
<i>Damhert</i>	71.076	39.502	81.172	126.090	21.304	15.224
<i>Ree</i>	20.566	17.448	27.440	14.079	1.528	42.033
<i>Wild zwijn</i>	124.342	155.653	190.500	128.928	139.706	97.431
<i>Das</i>	101.119	100.108	89.699	195.745	203.995	161.956
<i>Vos</i>						2.100
<i>Bever</i>	61	723	546	3.067	3.452	2.810
<i>Woelrat</i>	33.190*		226.570***		0	0
<i>Steenmarter</i>		77			0	0
<i>Kraanvogel</i>			1.055	2.337	112	0
	6.841.803**	8.692.915	12.055.221****	13.671.644	11.804.809	14.961.188

Het bedrag dat in 2014 in totaal is betaald voor tegemoetkomingen in de schade door beschermde inheemse diersoorten bedraagt € 14.970.269 (2013: € 11.804.809). In 2014 is een bedrag van € 9.081 (2013: € 12.175) terugontvangen voor teveel betaalde tegemoetkomingen in 2014. Het saldo van de uitbetaalde tegemoetkomingen komt daarmee op € 14.961.188 (2013: € 11.792.634).

*) Dit bedrag betreft twee beslissingen na bezwaar waarbij een (hogere) tegemoetkoming is betaald in schade veroorzaakt door woelratten aan fruitbomen in het jaar 2005.

**) In de jaarrekening 2009 is een totaal bedrag vermeld van € 6.838.182. Het verschil van € 3.621 heeft betrekking op correctieboekingen in 2009. Het bedrag van € 6.841.803 is in 2009 betaald voor tegemoetkomingen in de schade. Daarnaast is € 649.414 betaald voor tegemoetkomingen in het kader van de opvang van overwinterende ganzen op de Waddeneilanden (Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog). Deze opvangovereenkomsten, die door het Faunafonds worden uitgevoerd, kennen dezelfde systematiek als de PSAN overeenkomsten voor de ganzenopvang die in de rest van Nederland kunnen worden afgesloten. Het totaalbedrag aan in 2009 verleende tegemoetkomingen bedraagt derhalve € 7.491.217.

***) Dit betreft een beslissing na meerdere procedures bij de bestuursrechter waarbij op grond van een finale uitspraak van Raad van State een hogere tegemoetkoming is betaald in schade veroorzaakt door woelratten aan fruitbomen in het jaar 2005.

****) In de jaarrekening 2011 is een totaal bedrag van € 12.052.003 opgenomen. Het verschil van € 3.218 heeft betrekking op twee tegemoetkomingen die in 2010 dubbel zijn betaald en die in 2011 zijn terugontvangen.

Toelichting op de cijfers:

Wanneer het totaal door het Faunafonds uitgekeerde bedrag over 2014 wordt vergeleken met voorgaande jaren dan valt het volgende op.

De tegemoetkomingen in de schade door wildsoorten is ten opzichte van 2013 nagenoeg gelijk gebleven. De schade door ganzen, wederom verreweg de grootste post 90% van de tegemoetkomingen die het Faunafonds het afgelopen jaar heeft betaald, wordt met name veroorzaakt door de grauwe ganzen. Het aandeel schade veroorzaakt door overwinterende grauwe ganzen is t.o.v. 2013 met bijna de helft gestegen.

De prijs van het voorjaarsgras is in 2014 met € 0,01 per kilogram droge stof gedaald ten opzichte van 2013. De prijs van voorjaarsgras in 2013 bedroeg € 0,27 per kg droge stof, terwijl het bestuur de prijs van voorjaarsgras in 2014 heeft vastgesteld op € 0,26 per kg droge stof.

De schade veroorzaakt door jaarrond verblijvende grauwe ganzen is het afgelopen jaar verder gestegen. Het bedrag ligt ongeveer € 500.000 hoger dan in 2013. De schade door smienten is licht, € 15.000, gestegen t.o.v. 2013. Opvallend is voorts dat de schade van zangvogels in met name fruit wederom is gedaald met ruim € 200.000 ten opzichte van 2013.

De schade door zoogdieren is nagenoeg gelijk gebleven. De schade door edelherten is licht gestegen terwijl de schade door wilde zwijnen en dassen is gedaald.

BOX prijsvergelijking 2012/2014

	2012		2013		2014	
	Prijs	Opbrengst	Prijs	Opbrengst	Prijs	Opbrengst
Drogestofprijzen gras						
<i>Gangbaar gras</i>						
voorjaarsnede	€ 0,22	150 kg/ds	€ 0,27	150 kg/ds	€ 0,26	150 kg/ds
zomersnede	€ 0,24	120 kg/ds	€ 0,24	120 kg/ds	€ 0,22	120 kg/ds
najaarsnede	€ 0,21	120 kg/ds	nvt	nvt	nvt	nvt
<i>Biologisch gras</i>						
voorjaarsnede	€ 0,39	150 kg/ds	€ 0,37	150 kg/ds	€ 0,47	150 kg/ds
zomersneden	€ 0,47	120 kg/ds	€ 0,34	120 kg/ds	€ 0,39	120 kg/ds
najaarsnede	€ 0,44	120 kg/ds	nvt	nvt	nvt	nvt
Granen						
Wintertarwe kleigrond	€ 0,25	9200 kg	€ 0,18	9200 kg	€ 0,15	9200 kg
Wintertarwe zware kleigrond	€ 0,25	8600 kg	€ 0,18	8600 kg	€ 0,15	8600 kg
Wintertarwe zandgrond	€ 0,25	7300 kg	€ 0,18	7300 kg	€ 0,15	7300 kg
Wintergerst kleigrond	€ 0,24	7900 kg	€ 0,18	7900 kg	€ 0,145	7900 kg
Wintergerst zandgrond	€ 0,24	6300 kg	€ 0,18	6300 kg	€ 0,145	6300 kg
Winterrogge zandgrond	€ 0,23	4000 kg	€ 0,17	4000 kg	€ 0,14	4000 kg
Zomertarwe kleigrond	€ 0,25	6900 kg	€ 0,18	6900 kg	€ 0,15	6900 kg
Zomergerst kleigrond	€ 0,24	6900 kg	€ 0,18	6900 kg	€ 0,145	6900 kg
Zomergerst zand en dalgrond	€ 0,24	5900 kg	€ 0,18	5900 kg	€ 0,145	5900 kg
Haver zand en dalgrond	€ 0,24	5100 kg	€ 0,18	5100 kg	€ 0,14	5100 kg
Triticale	€ 0,24	5600 kg	€ 0,18	5600 kg	€ 0,145	5600 kg
Biologische wintertarwe, kleigebieden	€ 0,31	6100 kg	€ 0,33	6100 kg	€ 0,32	6100 kg
Biologische winterrogge, zandgebieden	€ 0,29	3500 kg	€ 0,30	3500 kg	€ 0,250	3500 kg
Biologische zomertarwe, kleigebieden	€ 0,31	5500 kg	€ 0,33	5500 kg	€ 0,32	5500 kg
Biologische zomergerst, kleigebieden	€ 0,30	5000 kg	€ 0,31	5000 kg	€ 0,29	5000 kg
Biologische haver, zandgebieden	€ 0,31	5000 kg	€ 0,30	5000 kg	€ 0,29	5000 kg
Biologische triticale, zandgebieden	€ 0,29	4500 kg	€ 0,32	4500 kg	€ 0,275	4500 kg
Toeslag Brouwgerst	€ 0,02	per kg	€ 0,03	per kg	€ 0,02	per kg
Toeslag Baktarwe	€ 0,02	per kg	€ 0,02	per kg	€ 0,02	per kg
Toeslag Biologische baktarwe	€ 0,03	per kg	€ 0,03	per kg	€ 0,03	per kg
Fruitprijzen						

Jonagold	€ 0,50 per kg	€ 0,48 per kg	€ 0,25 per kg
Elstar	€ 0,65 per kg	€ 0,58 per kg	€ 0,30 per kg
Cox's O.P.	€ 0,65 per kg	€ 0,60 per kg	€ 0,30 per kg
Golden Delicious	€ 0,50 per kg	€ 0,48 per kg	€ 0,25 per kg
Boskoop	€ 0,55 per kg	€ 0,55 per kg	€ 0,25 per kg
Delcorf	€ 1,00 per kg	€ 0,95 per kg	€ 0,40 per kg
Juami	€ 0,80 per kg	€ 0,80 per kg	€ 0,70 per kg
Rubens	€ 0,75 per kg	€ 0,65 per kg	€ 0,45 per kg
Wellant	€ 0,75 per kg	€ 0,70 per kg	€ 0,70 per kg
Kanzi	€ 0,85 per kg	€ 0,85 per kg	€ 0,75 per kg
Greenstar	€ 0,70 per kg	€ 0,65 per kg	€ 0,50 per kg
Conference	€ 0,70 per kg	€ 0,60 per kg	€ 0,30 per kg
Doyenne du comice	€ 0,75 per kg	€ 0,60 per kg	€ 0,30 per kg
Triomphe de Vienne	€ 1,00 per kg	€ 0,60 per kg	€ 0,25 per kg
Beurre Hardy	€ 0,55 per kg	€ 0,45 per kg	€ 0,25 per kg
Gieser Wildeman	€ 1,00 per kg	€ 0,60 per kg	€ 0,25 per kg
Saint Remy	€ 0,60 per kg	€ 0,50 per kg	€ 0,25 per kg
B.A. Lucas	€ 0,70 per kg	€ 0,55 per kg	€ 0,25 per kg
Sweet Sensation	€ 1,00 per kg	€ 1,00 per kg	€ 0,75 per kg
Biologische appels	€ 1,25 per kg	€ 1,40 per kg	€ 1,25 per kg
Biologische peren	€ 1,40 per kg	€ 1,40 per kg	€ 1,25 per kg

7. Bezwaar en beroep

In 2013 is de afdeling juridische zaken van het Faunafonds ingesteld. Deze afdeling bestaat uit drie juristen, die worden ondersteund door een medewerker bezwaar en beroep. De kerntaken van deze afdeling bestaan uit het behandelen van de bezwaarschriften en behandelen van beroepszaken inclusief het vertegenwoordigen van het bestuur ter zitting bij de bestuursrechter of de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarnaast heeft de afdeling zich met interne advisering, kwaliteitsverbetering van de processen en aanpassingen van de beleidsregels bezig gehouden.

Bezwaar

In 2014 heeft het Faunafonds een afname gezien in het aantal bezwaren dat werd ontvangen tegen afwijzingen in de tegemoetkomingen. In 2014 zijn er 215 bezwaarschriften ontvangen (in 2013 zijn er 420 bezwaarschriften ontvangen). Hierbij moet worden opgemerkt dat er 22 bezwaarschriften (vanwege de bezwaartermijn van 6 weken) gericht zijn tegen verzoeken en besluiten uit het jaar 2013. In de maanden augustus t/m december 2013 en januari 2014 was de instroom van bezwaarschriften het hoogst. Vanaf april 2014 nam de instroom sterk af. De instroom nam in oktober 2014 matig toe maar werd daarna weer lager. De toename in augustus 2013 t/m maart 2014 heeft te maken met de momenten waarop de afhandeling van de taxaties van de zomerschades plaatsvindt. De afname van het aantal bezwaarschriften vanaf maart 2014 heeft te maken met het niet meer toetsen op adequaat gebruik in de winterperiode.

Afhandeling bezwaarschriften

In 2014 zijn er 322 bezwaarschriften behandeld en daar de beslissingen op bezwaar genomen (Dit betrof 141 bezwaren die in 2013 zijn ontvangen). Het merendeel van de bezwaarschriften is gericht tegen de afwijsggrond 'adequaat gebruik van de ontheffing' en 'te laat/niet aanvragen van de ontheffing'. De overige bezwaren zijn bijvoorbeeld gericht tegen de taxatierapporten, afwijzingen i.v.m. pachtovereenkomsten, het hanteren van het eigen risico, en landelijk vrijgestelde diersoorten.

Commissie voor de bezwaarschriften

Het bestuur van het Faunafonds heeft in 2013 een Commissie voor de Bezwaarschriften in het leven geroepen met als taak het bestuur te adviseren bij complexe bezwaarschriften of bezwaarschriften waarin een bijzonder belang speelt of waarin sprake is van een nieuwe vorm van faunaschade. In dit soort gevallen, waarbij iets nieuws aan de hand is, of waarbij een nieuwe uitleg van een begrip aan de orde is, zal de afdeling bezwaar en beroep gebruik maken van een Commissie voor de Bezwaarschriften. Het secretariaat van het Faunafonds bepaalt of een beslissing op bezwaar wordt voorbereid door de Commissie of door de afdeling bezwaar. De Commissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee leden, benoemd door het bestuur. Ook heeft het bestuur een plaatsvervangend voorzitter en plaatsvervangend lid benoemd. De Commissie wordt bijgestaan door een secretaris. Dit is een jurist van de afdeling bezwaar en beroep.

In 2014 is de Commissie voor de bezwaarschriften tweemaal bijeen gekomen. Zij hebben de bezwaarden gehoord en het bestuur van het Faunafonds geadviseerd in de beslissing op het bezwaarschrift. De Commissie heeft in 2014 in totaal 4 adviezen uitgebracht aan het bestuur.

Beroepschriften

In 2014 zijn in totaal 27 beroepszaken bij de rechtbank afgehandeld. In 6 gevallen zijn de beroepszaken voordat er uitspraak werd gedaan door de grondgebruikers ingetrokken. In 16 gevallen hebben de rechtbanken de beroepen ongegrond verklaard. In 4 gevallen is het beroep gegrond verklaard. In 1 van deze 4 gevallen zijn wel de rechtsgevolgen in stand gelaten, waardoor er inhoudelijk niets is veranderd in dat dossier door de uitspraak. In een zaak is het beroep niet-ontvankelijk verklaard.

Hoger beroep

In 2014 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 11 uitspraken in hoger beroep gedaan. In 8 gevallen is het door de grondgebruiker ingestelde hoger beroep ongegrond verklaard en 1 keer gerond verklaard. De 2 door het Faunafonds ingestelde hoger beroepen zijn gegrond verklaard. In 1 van deze 2 gewonnen zaken zijn wel de rechtsgevolgen in stand gelaten.

Klachten

In het jaar 2014 heeft de Klachtencommissie van het Faunafonds geen klachten ontvangen, noch behandeld. Een enkele keer zou een schriftelijke of een mondelinge uiting van een contact als een klacht kunnen worden opgevat, maar een reactie van de secretaris bleek voldoende om onduidelijkheden op te lossen of toe te lichten.

8. Adviezen aan de Staatssecretaris van Economische Zaken

In het jaar 2014 heeft het bestuur van het Faunafonds een adviezen uitgebracht aan de Staatssecretaris van Economische Zaken. Het betrof het advies op het Faunabeheerplan Kroondomein, waarvan in de Flora- en faunawet is bepaald dat daarover advies wordt uitgebracht aan de Staatssecretaris van Economische Zaken.

De adviezen die het Faunafonds in voorgaande jaren heeft uitgebracht aan de Minister van Economische zaken zijn integraal te raadplegen op de website van het Faunafonds.

9. Adviezen aan de colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies

Provincies zijn wettelijk verplicht om het Faunafonds om advies te vragen over het faunabeheerplan en het verlenen van ontheffingen op basis van artikel 68 van de Flora- en faunawet. In het verslagjaar 2014 zijn 3 faunabeheerplannen voor advies aan het Faunafonds voorgelegd. Het betreft de (deel)faunabeheerplannen van de provincies Groningen, Fryslân en Zeeland. Op grond van artikel 68 van de Flora- en faunawet kunnen Gedeputeerde Staten, ten aanzien van beschermde inheemse diersoorten, ontheffing verlenen van verschillende verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.

Hierna is in tabel 3 opgenomen het aantal adviezen dat op verzoek van de provincies is verstrekt door het Faunafonds.

Tabel 3: aantal verstrekte adviezen voor Faunabeheerplannen en ontheffingen art. 68 Ffwet.

Provincie	2011	2012	2013	2014
Groningen	3	1	3	1
Friesland	3	1	3	0
Drenthe	8	6	3	2
Overijssel	18	6	8	16
Gelderland	44	32	11	7
Flevoland	11	4	2	10
Utrecht	15	13	10	9
Noord-Holland	25	28	21	14
Zeeland	15	26	32	40
Zuid-Holland	17	9	9	7
Noord-Brabant	10	21	6	4
Limburg	7	0	2	1
Totaal	190	147	110	111

Ten opzichte van de voorgaande jaren is het aantal afgegeven adviezen in 2014 nagenoeg gelijk gebleven. Desondanks zijn er forse verschillen. Zo zijn de adviezen aan de provincie Overijssel in aantal verdubbeld en voor Flevoland zelfs verviervoudigd. Ook de aantallen voor de provincie Zeeland laten nog steeds een stijging zien. Voor de provincies Gelderland en Noord-Holland is het aantal adviesverzoeken flink gedaald. Er is in 2014 een onderzoek gestart naar het ontheffingenbeleid van de provincies. Op basis van het onderzoek kan er een advies worden uitgebracht. De verwachting is dat het onderzoek medio 2015 gereed is.

10. Onderzoek door het Faunafonds:

Commissie Onderzoek Faunafonds.

De Commissie Onderzoek heeft tot taak het onderzoek, waartoe door het bestuur van het Faunafonds alsook het IPO, via de werkgroep Flora- en fauna is besloten, te volgen en te bezien of het overeenkomstig de afspraken wordt uitgevoerd. Daarnaast heeft de Commissie een rol bij het ontwikkelen van onderzoeksvragen en het definiëren van nieuwe onderzoeksvorstellen. Tot slot bewaakt de Commissie het budget dat voor onderzoek beschikbaar is. De Commissie Onderzoek vergadert doorgaans vier keer per jaar.

De Commissie is samengesteld uit dezelfde kringen als het bestuur, dit betekent dat landbouw, natuurbescherming, jacht, dierenbescherming en onderzoek zijn vertegenwoordigd. Sinds 2013 is ook een afgevaardigde van de provincies vertegenwoordigd in de Commissie Onderzoek.

Ook in 2014 heeft de Commissie onderzoeksprojecten geïnitieerd en het bestuur geadviseerd over voortgang en resultaten van het onderzoek. Tevens is publicitaire aandacht genereert voor het

Faunafonds onderzoek in breed spectrum aan media en zijn het Ministerie van Economische Zaken, provincies, faunabeheereenheden en andere organisaties betrokken bij het faunabeheer bericht over het onderzoek. Het onderzoek is uitgezet in overeenstemming met de doelstellingen omschreven in het Meerjarenprogramma Onderzoek Faunafonds 2009-2013.

Financiële meerwaarde van de Faunafonds onderzoeksgelden

Afhankelijk van de interesse van andere financiers en de mate waarin onderzoeksprojecten binnen het Meerjarenprogramma van het Faunafonds passen, wordt onderzoek soms geheel door het Faunafonds gefinancierd, terwijl voor andere onderzoeksprojecten alleen cofinanciering mogelijk is.

In 2014 is er in totaal € 632.604 aan onderzoeks- en voorlichtingsprojecten door het Faunafonds uitgegeven.

Het onderzoek dat hiermee is uitgevoerd, vertegenwoordigt echter een andere waarde dan het eerdergenoemde bedrag. Immers door cofinanciering hebben meerdere partijen middelen ter beschikking gesteld. Het totaal bedrag dat hierdoor aan onderzoek gerelateerd aan preventieve middelen, schadebestrijding, faunabeheer en monitoring faunasoorten is gegenereerd, bedraagt € 885.645. Dit komt neer op € 253.041 cofinanciering. Het door het Faunafonds verrichte onderzoek heeft daarmee een multipliereffect van 40%.

Deel II

11. FINANCIËEL VERSLAG 2014

FAUNAFONDS

Utrecht

Financieel verslag 2014

Utrecht, .. maart 2015

Voorzitter:

.....
de heer drs. C. J. Kalden

Unitmanager Faunazaken:

.....
de heer drs R. de Jong

A – Balans per 31 december 2014.
(na resultaatbestemming)

	31 december 2014		31 december 2013	
	€	€	€	€
ACTIVA				
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen		454.365		55.217
Liquide middelen		<u>4.581.939</u>		<u>609.178</u>
		<u>5.036.304</u>		<u>664.395</u>
PASSIVA				
BESTEMMINGSFONDS		200.291		311.574
KORTLOPENDE SCHULDEN		<u>4.836.013</u>		<u>352.821</u>
		<u>5.036.304</u>		<u>664.395</u>

B – Staat van baten en lasten over het jaar 2014

BATEN

	Werkelijk 2014	Begroting ¹⁾ 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	
Wettelijke taken			
Bijdragen provincies/EZ tegemoetkomingen schade beschermde inheemse diersoorten	14.912.588	14.826.000	11.792.634
Bijdragen provincies/EZ onderzoek, voorlichting en opleiding	530.000	510.000	518.505
Bijdrage provincies/EZ overige bestuurskosten	72.665	115.000	90.105
Bijdrage provincies/EZ secretariaatskosten	295.422	491.000	349.367
Bijdrage provincies/EZ preventie schade beschermde dieren (rasters)	349.493	250.000	250.459
Bijdrage provincies/EZ kosten derden	1.672.213	2.206.000	2.001.778
Financiële baten	27.760	1.000	68.217
Ontvangen behandelbedragen	48.600	-	-
Bijdrage transitiekosten ²⁾	-	20.000	-
Bijdrage doorbelaste personeels- en overige kosten ²⁾	-	1.316.000	-
	<u>17.908.741</u>	<u>19.735.000</u>	<u>15.071.065</u>
Opdrachten derden			
Bijdrage provincies/EZ gedoogovereenkomsten (dassen)	705.952	750.000	720.167
Bijdrage provincies/EZ ganzen opvangovereenkomsten	1.524.745	1.500.000	1.655.818
Bijdrage EZ PSAN	140.482	15.000	642.699
Oktobergrasregeling	305.378	-	-
	<u>2.676.557</u>	<u>2.265.000</u>	<u>3.018.684</u>
Totale baten ³⁾	<u>20.585.298</u>	<u>22.000.000</u>	<u>18.089.749</u>

1) Voor de toelichting inzake de goedkeuring van de begroting wordt verwezen naar pagina 32.

2) Voor de toelichting op de onderschrijving van deze kosten wordt verwezen naar pagina 37.

3) Voor de toelichting van de totale baten in de begroting ad € 22 mln. wordt verwezen naar pagina 32.

B – Staat van baten en lasten over het jaar 2014

LASTEN

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
	€	€	€
Wettelijke taken			
Tegemoetkoming schade beschermde inheemse diersoorten	14.961.188	14.826.000	11.792.634
Onderzoek, voorlichting en opleiding	641.283	730.000	578.071
Bestuur	72.665	115.000	90.105
Secretariaat	323.183	492.000	417.584
Preventie schade beschermde dieren	349.493	250.000	250.459
Kosten derden	1.672.213	2.206.000	2.001.778
Transitiekosten	-	20.000	-
Doorbelaste personeels- en overige kosten	-	1.316.000	-
	<u>18.020.025</u>	<u>19.955.000</u>	<u>15.130.631</u>
Opdrachten derden			
Gedooigovereenkomsten (dassen)	705.951	750.000	720.167
Ganzen opvangovereenkomsten	1.524.745	1.500.000	1.655.818
PSAN ⁴⁾	140.482	15.000	642.699
Oktobergrasregeling ⁵⁾	305.378	-	-
	<u>2.676.556</u>	<u>2.265.000</u>	<u>3.018.684</u>
Totale lasten	<u>20.696.581</u>	<u>22.220.000</u>	<u>18.149.315</u>
Totale baten	20.585.298	22.000.000	18.089.749
Totale lasten	<u>20.696.581</u>	<u>22.220.000</u>	<u>18.149.315</u>
RESULTAAT	<u>(111.283)</u>	<u>(220.000)</u>	<u>(59.566)</u>
Resultaatbestemming			
Bijdragen provincies/EZ onderzoek, voorlichting en opleiding	530.000	510.000	518.505
Kosten onderzoek, voorlichting en opleiding	<u>(641.283)</u>	<u>(730.000)</u>	<u>(578.071)</u>
Onttrekking aan het bestemmingsfonds	<u>(111.283)</u>	<u>(220.000)</u>	<u>(59.566)</u>

4) overschrijding PSAN uitvoeringskosten worden nader toegelicht op pagina 39.

5) Betreft extra opdracht van de provincies. Zie voor de toelichting op dit bedrag pagina 39.

C – Grondslagen voor de financiële verslaggeving

ALGEMEEN

Wettelijke taken

De wettelijk taken van het Faunafonds betreffen:

- het bevorderen van maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade door dieren;
- het in de daarvoor in aanmerking komende gevallen verlenen van tegemoetkomingen in geleden schade, aangericht door dieren behorende tot beschermde inheemse diersoorten;
- gedeputeerde staten van de provincies van advies te dienen over de uitvoering van aan hen bij wet opgedragen taken;
- De Minister van EZ van advies te dienen bij het ontwerp van algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen.

Financiering

De lasten van het Faunafonds werden tot 2013 gefinancierd door de Minister van EZ. Met ingang van 2013 is het voor het Faunafonds beschikbare budget overgeheveld naar de gezamenlijke provincies. De provincies financieren de taken van het Faunafonds tot ten hoogste de door het ministerie in combinatie met de gezamenlijke provincies goedgekeurde begroting (zoals opgenomen op pagina 23 en 24), verminderd met ontvangen financiering van derden, met uitzondering van betaalde tegemoetkomingen en gerelateerde taxatiekosten wegens schade door beschermde inheemse diersoorten en de projectkosten PSAN, waarvoor een open eind regeling geldt.

Over 2014 zijn overschrijdingen ten opzichte van de begroting opgetreden. De financiering geschiedt in 2014 door de afzonderlijke provincies (verenigd in het IPO). In een email d.d. 24 juni 2013 heeft de Adviseur, cluster 4 afwikkeling ILG/Europa van het Interprovinciaal Overleg (IPO) bevestigd dat de portefeuillehouder Faunafonds van het IPO namens de provincies zijn akkoord heeft gegeven aan het voorstel dat het totale budget van het Faunafonds bedoeld is voor het realiseren van de beleidsdoelen en dat daarmee gedurende het jaar geschoven mag worden binnen de bestaande doelen.

Decentralisatie besluit

Het Faunafonds wordt vanaf 1 januari 2013 gefinancierd door de gezamenlijke provincies, verenigd in het Interprovinciaal overleg (IPO). Dit is onderdeel van de afspraken over de decentralisatie van rijkstaken naar de provincies. Het IPO is de vereniging van de twaalf provincies, waarin provinciegrensoverschrijdende taken gezamenlijk worden behartigd.

Per 1 januari 2014 valt het secretariaat van het Faunafonds onder de gemeenschappelijke werkorganisatie (GWO) BIJ12. Voor het jaar 2013 was de provincie Utrecht aangewezen als verrekenprovincie. In 2014 wordt er met de afzonderlijke provincies afgerekend. De toename in de rekening-courant betreft de verplichting aan de gezamenlijke provincies voor de overbevoorschotting voor schade-uitkeringen 2014.

Continuïteit

Onder de huidige Flora- en Faunawet heeft het Faunafonds een publiekrechtelijke status als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Na de inwerkingtreding van de nieuwe Wet natuurbescherming (verwacht 1 januari 2016) vervalt deze status en worden de huidige Faunafondstaken onderdeel van het takenpakket van de provincies. De provincies hebben besloten hiervoor een aparte uitvoeringsorganisatie in het leven te roepen genaamd BIJ12 die onder verantwoordelijkheid van de vereniging IPO, met een privaatrechtelijke status, valt. Gedurende de overgangperiode (boekjaar 2013, 2014 en 2015) is reeds afgesproken dat de uitvoering van de taken van het Faunafonds plaats zal vinden door BIJ12.

Door deze ontwikkelingen zal bij inwerkingtreding van de nieuwe Wet natuurbescherming het Faunafonds worden geliquideerd. Bij liquidatie zal de jaarrekening opgesteld dienen te worden op liquidatiegrondslagen. Deze waardering zal echter geen effect hebben op de omvang van het vermogen en resultaat, aangezien afwikkeling van de activa en passiva geheel tegen nominale bedragen zal plaatsvinden met de provincies / Ministerie EZ/RVO.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva.

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij in de onderstaande toelichting anders is vermeld.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waar nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op grond van een individuele beoordeling van de openstaande vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het Faunafonds.

Grondslagen voor de bepaling van baten en lasten.

Lasten

Lasten worden aan het verslagjaar toegerekend voor zover zij tot betalingen in dat verslagjaar hebben geleid, met uitzondering van de kosten van onderzoek, voorlichting en opleiding die aan het verslagjaar worden toegerekend op basis van het baten en lasten stelsel.

Baten

Baten worden aan het verslagjaar toegerekend naar gelang de gerelateerde subsidiabele lasten aan het verslagjaar zijn toegerekend, met inachtneming van het onder "financiering" vermelde, met uitzondering van de te ontvangen bijdragen EZ onderzoek, voorlichting en opleiding, welke aan het verslagjaar zijn toegerekend afgeleid van het aantal uitgegeven jachtakten.

D – Toelichting op de balans per 31 december 2014

ACTIVA

VORDERINGEN

	31 december 2014	31 december 2013
	€	€
Ministerie van EZ-RVO (voorheen DR)	148.987	55.217
IPO- inzake oktobergrasschade	305.378	-
	<u>454.365</u>	<u>55.217</u>

De vordering op het Ministerie EZ-RVO (voorheen DR) is als volgt te specificeren:

	2014	2013
	€	€
Saldo per 1 januari	55.217	95.531
Taxatiekosten project PSAN	140.482	642.698
Kooikers- en valkeniersakten		8.505
Af: ontvangen inzake 2013 respectievelijk 2012	<u>(46.712)</u>	<u>(691.517)</u>
Saldo per 31 december	<u>148.987</u>	<u>55.217</u>

Het bedrag 2014 ad € 148.987 dat ten laste komt van RVO betreft taxatiekosten project PSAN ad € 140.482 en kooikers- en valkeniersakten met betrekking tot 2013 ad € 8.505 welke nog niet is ontvangen. De toelichting van het project PSAN is opgenomen onder de toelichting op de staat van baten en lasten over het jaar 2014. De vordering op RVO is afzonderlijk in de balans gepresenteerd onder de vorderingen.

Met ingang van het jaar 2014 ontvangt het Faunafonds geen bijdragen meer voor de verkochte kooikers- en valkeniersakten. In de afspraken over de decentralisatie van het natuurbeleid tussen EZ en het IPO is een lumpsum overeengekomen. Hierin zijn de bijdragen voor de kooikers- en valkeniersakten opgenomen.

IPO- inzake oktobergrasschade

In 2014 heeft de IPO-werkgroep Natuurwetgeving het Faunafonds verzocht tot het betalen van uitkeringen met betrekking tot schade aan oktobergras voor de provincies. Dit betreft een extra opdracht buiten de begroting. Dit dient door de provincies gefinancierd te worden buiten de normale begroting.

Liquide middelen

	31 december 2014	31 december 2013
	€	€
Coöperatieve Rabobank BA, rekening-courant I	-	-
Coöperatieve Rabobank BA, rekening-courant II	4.411.879	217.184
Coöperatieve Rabobank BA, spaarrekening I	107.998	27
Coöperatieve Rabobank BA, spaarrekening II	15.913	-
Coöperatieve Rabobank BA, spaarrekening III	<u>46.149</u>	<u>391.967</u>
	<u>4.581.939</u>	<u>609.178</u>

Het saldo van de rekeningen staat ter vrije beschikking van het Faunafonds. Met de gezamenlijke provincies zijn voor 2014 afspraken gemaakt over de bevoorschotting van het Faunafonds (commissies Jansen-1 en Jansen-2). Door de wijze van bevoorschotting ontstaat soms tijdelijk een liquiditeitsoverschot. Deze middelen worden gestort op één van de spaarrekeningen. Met Coöperatieve Rabobank BA zijn afspraken gemaakt over variabele rentevergoedingen op die spaarrekeningen.

D – Toelichting op de balans per 31 december 2014.

PASSIVA

BESTEMMINGSFONDS

	2014	2013
	€	€
Saldo per 1 januari	311.574	371.140
Bijdragen provincies/EZ onderzoek, voorlichting en opleiding	530.000	518.505
Kosten van onderzoek, voorlichting en opleiding	(641.283)	(578.071)
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	200.291	311.574

De provincies/EZ hebben in de begroting van het Faunafonds voor 2014 voor onderzoek, voorlichting en opleiding een bedrag van € 510.000 (2013: € 510.000) beschikbaar gesteld. Dit bedrag stemt overeen met het bedrag dat EZ in het verleden beschikbaar stelde uit de verkochte jachtaktes. Daarnaast is van de provincie Zuid-Holland in 2014 een bijdrage van € 20.000 verkregen voor onderzoek dat in 2013 is uitgevoerd door het Faunafonds samen met deze provincie naar het vermarkten van ganzenvlees. In eerdere jaren was er een bijdrage van het ministerie van EZ-RVO voor kooikers- en valkeniersakten (2013: € 8.505). Deze bijdrage is in het kader van de gemaakte afspraken over de decentralisatie van de natuurtaken van rijk naar provincies komen te vervallen.

In 2007 heeft het bestuur van het Faunafonds besloten de coördinatie van het onderzoek naar alternatieven een extra impuls te geven. Besloten werd een coördinator onderzoek aan te trekken voor 0,5 fte en deze te financieren uit het onderzoeksbudget. Met ingang van 2010 is hiervoor een overeenkomst gesloten met een extern (onderzoeks-)bureau en per 1 januari 2012 is besloten de overeenkomst uit te breiden tot 0,6 fte. Per september 2014 is deze overeenkomst beëindigd en worden de coördinatietaken door een vaste medewerker van BIJ12 uitgevoerd.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31 december 2014	31 december 2013
	€	€
Interprovinciaal overleg (IPO)	10.000	264.021
Ministerie van EZ-Directie N&B	-	84.880
Provincies	4.826.013	-
Te betalen Ministerie EZ-Directie N&B / IPO/ provincies	<hr/> 4.836.013	<hr/> 348.901
Ministerie van EZ-DOB	-	3.920
	<hr/> 4.836.013	<hr/> 352.821

Verloop te betalen Ministerie EZ-Directie N&B / IPO/ provincies inzake wettelijke taken:

Boekjaar	Totale baten volgens jaarrekening boekjaar	eigen bijdrage schadeuitkeringen	Af: financiële baten volgens jaarrekening boekjaar	Af: incidenteel ontvangen van provincies in boekjaar	Af: ontvangen voorschotten van Ministerie van EZ/provincies in boekjaar	Saldo te vorderen/ betalen ministerie EZ per 31 december 2013	Definitieve toekenning schades 2012/2013	Saldo te vorderen/ betalen ministerie van EZ/provincies per 31 december 2014
2012 (totaal)	19.955.388	-	1.919-					
Af: 2012 (RVO)	-685.349	-	-					
2012 (DN)	19.270.039	-	1.919-	-	19.353.000-	84.880-	84.880	-
2013 (totaal)	18.089.749	-	68.217-					
Af: 2013 (RVO)	-651.203	-	-					
2013 (DN)	17.438.546		68.217-	24.352-	17.610.000-	264.021-	254.021	10.000-
2014 (totaal)	20.585.298	48.600-	27.760-					
Af: 2014 (RVO)	-140.482	-	-					
Af: 2014 (IPO)	-305.378	-	-					
2014 (prov)	20.139.438	48.600-	27.760-	20.000-	24.530.190-	-	338.901-	4.826.013-
						-348.901	0	-4.836.013

Bij de bepaling van de schuld aan de provincies inzake te veel ontvangen bijdrage is er van uitgegaan dat de totale lasten over het boekjaar 2014, voor zover niet onttrokken aan het bestemmingsfonds, ten bedrage van € 20.585.298 verminderd met de bijdrage van het Ministerie EZ - Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) ten bedrage van € 140.482 de bijdrage van de provincies voor de uitkering van oktobergrasschade (IPO) ten bedrage van € 305.378 en de financiële baten ten bedrage van € 27.760 door de provincies gefinancierd zullen worden. De financiële baten en lasten bestaan voor € 28.065 uit ontvangen bankrente en voor € 305 aan betaalde wettelijke rente inzake aangespannen procedures.

Per 1 oktober 2014 wordt voor de behandeling van schadedossiers een "eigen bijdrage" van € 300 in rekening gebracht. Ook deze bijdragen ad € 48.600 worden in mindering gebracht op het te ontvangen bedrag van de provincies.

Met het Ministerie van EZ bestond ultimo 2013 een schuld welke betrekking had op te veel ontvangen bijdragen in 2012. Dit betrof een schuld ad € 84.880. In het verantwoordingsgesprek met het ministerie (dd. 20 maart 2014) is deze mondeling definitief toegekend aan het Faunafonds, teneinde deze aan te wenden voor schademeldingen welke in 2012 zijn ontvangen, maar waarbij de definitieve toekenning in 2013 of later heeft plaatsgevonden. Dit bedrag komt derhalve ten gunste van de provincies en is verrekend in de rekening-courant verplichting aan de provincies. In 2015 zal verrekening met de afzonderlijke provincies plaatsvinden op basis van de daadwerkelijke uitputting van de door hen verschaftte bevoorschotting.

Over 2014 zijn eveneens overschrijdingen ten opzichte van de begroting opgetreden. De financiering geschiedt in 2014 door de afzonderlijke provincies (verenigd in het IPO). In een email d.d. 24 juni 2013 heeft de Adviseur, cluster 4 afwikkeling ILG/Europa van het Interprovinciaal Overleg (IPO) bevestigd dat de portefeuillehouder Faunafonds van het IPO namens de provincies zijn akkoord heeft gegeven aan het voorstel dat het totale budget van het Faunafonds bedoeld is voor het realiseren van de beleidsdoelen en dat daarmee gedurende het jaar geschoven mag worden binnen de bestaande delen.

Met de provincie Utrecht bestond ultimo 2014 een schuld welke betrekking had op teveel ontvangen bijdragen in 2013. Per e-mail d.d. 23 maart 2015 heeft de provincie aangegeven dat een bedrag van € 254.021 mag worden aangewend voor betalingen in 2014. Een bedrag van € 10.000 dient te worden terugbetaald.

E – Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.

Ganzen opvangovereenkomsten

Met ingang van het seizoen 2007/2008 is de uitvoering van de ganzen opvangovereenkomsten onder verantwoordelijkheid van de provincie gebracht (PSAN). De provincies hebben besloten dat de Dienst Regelingen de PSAN voor de provincies zullen uitvoeren. Het gaat daarbij om zesjarige overeenkomsten. Het Faunafonds is verzocht de taxatie van de schadecomponent in de ganzen overeenkomsten vast te stellen.

Voor de opvang van rotganzen en toendrarietganzen zijn via een agrarische natuurvereniging met individuele grondgebruikers op de Waddeneilanden en met twee individuele grondgebruikers in respectievelijk Zeeland en Noord-Brabant jaarlijkse opvangovereenkomsten afgesloten voor het eerst per 1 oktober 2012 voor het seizoen 2012/2013. Deze overeenkomsten zijn voor het seizoen 2014/2015 gecontinueerd. De resterende verplichtingen per 31 december 2014 bedragen circa € 1.500.000.

Dassen opvangovereenkomsten

Het Faunafonds heeft per 1 januari 2010 besloten de met individuele grondgebruikers opvangovereenkomsten per 1 januari 2011 met een periode van vier jaar te verlengen. De resterende verplichtingen per balansdatum bedragen circa nihil. De provincies dienen begin 2015 te besluiten of zij opnieuw dassenopvangovereenkomsten met individuele grondgebruikers wensen af te sluiten.

Tegemoetkomingen schade beschermde inheemse diersoorten en taxatiekosten

Aangezien tegemoetkomingen en taxatiekosten in de jaarrekening verwerkt worden voor zover betaling heeft plaatsgevonden, is de verplichting inzake schademeldingen en taxaties die hun oorsprong hebben voor 31 december 2014 niet in de balans opgenomen. Voorts is sprake van nog niet afgewikkelde bezwaarschriften en enkele beroepsprocedures. Hoewel het belang van deze verplichtingen aanzienlijk is, is kwantificering van de verplichtingen niet mogelijk.

F – Toelichting op de staat van baten en lasten over het jaar 2014.

BATEN

Bijdragen EZ en provincies

De initiële begroting van het Faunafonds bedroeg € 23.398.000. Deze is goedgekeurd voor een maximum van € 22 miljoen. door het Interprovinciaal Overleg op 17 december 2013 (kenmerk VP 06725/2013). Het Ministerie van EZ heeft de goedkeuring tot een maximum van € 22 miljoen van het IPO gevolgd per brief d.d. 28 januari 2014 (kenmerk DGNR-NB/14001809). Intern is de begroting hierop aangepast, waarbij de correctie ten opzichte van de initiële begroting heeft plaatsgevonden op 'Tegemoetkoming schade beschermde inheemse diersoorten'. De overige bedragen van de initiële begroting zijn ongewijzigd gebleven.

Financiële baten

Betreft de bijgeschreven rentevergoeding op de tegoeden bij de Coöperatieve Rabobank BA. Met het Ministerie van EZ en de gezamenlijke provincies is afgesproken dat de rentebaten in mindering worden gebracht op de secretariaatskosten.

LASTEN

WETTELIJKE TAKEN

Tegemoetkomingen schade beschermde inheemse diersoorten

De betaalde tegemoetkomingen in 2014 zijn als volgt te specificeren:

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	€
Schade wildsoorten	11.179		8.387
Schade ganzen	13.301.307		9.908.837
Schade zwanen	63.268		47.232
Schade watervogels	559.916		538.387
Schade zangvogels	460.826		669.143
Schade roeken en andere kraaiachtigen	42.188		50.421
Schade overige vogels	5.066		22.321
Schade zoogdieren	517.438		547.906
Totaal lasten	14.961.188	14.826.000	11.792.634
Ontvangen behandelbedragen	-48.600	-	-
Totaal baten	14.912.588	14.826.000	11.792.634

Het bedrag dat in 2014 in totaal is betaald voor tegemoetkomingen in de schade door beschermde inheemse diersoorten bedraagt € 14.970.269 (2013: € 11.804.809). In 2014 is een bedrag van € 9.081 (2013: € 12.175) terugontvangen voor teveel betaalde tegemoetkomingen. Het saldo van de uitbetaalde tegemoetkomingen komt daarmee op € 14.961.188 (2013: € 11.792.634).

F – Toelichting op de staat van baten en lasten over het jaar 2014.

Voor de toelichting op deze cijfers wordt verwezen naar de tekst in het jaarverslag 2014 van het Faunafonds pag. 10/11.

Onderzoek, voorlichting en opleiding

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
	€	€	€
Voorlichtingskosten	8.679	-	17.787
Onderzoekskosten	632.604	730.000	560.284
	<u>641.283</u>	<u>730.000</u>	<u>578.071</u>

De voorlichtingskosten hebben betrekking op de aanpassingen in de Handreiking faunaschade op de website van het Faunafonds. De onderzoekskosten zijn als volgt te specificeren:

Onderzoekskosten

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	€
Luzerrefaunaranden en muizenschade	40.215	-	25.693
Opschaling krekelproof	69.911	60.000	-
Brandganzen populatie dynamica	-	-	9.770
Schade hotspots (veelmelders)	15.832	-	-
Communicatie faunabeheer	10.084	-	-
Genetica en herkomst hert en zwijn	26.711	-	-
Cofinanciering St. De Eik - AIO plaats veranderend landgebruik in Rusland	45.000	45.000	45.000
Dassenschade	-	-	22.974
Cofinanciering St. De Eik - AIO plaats grovildcorridors en DNA wilde zwijnen	40.000	-	-
Detachering coördinator Onderzoek	82.367	75.000	93.839
Effectiviteit opvanggebied zomerganzen	16.934	60.000	50.802
Effectiviteit verjaging	49.740	-	24.112
Goose Specialist Group	5.000	5.000	10.641
Invloed van de vos op weidevogels	-	-	3.321
Invloed vos op broedende grauwe ganzen	-	65.000	21.636
Motivatie van jagers en grondgebruikers voor schadebestrijding	-	-	10.932
Monitoring beleidskader faunabeheer	12.805	-	48.343
Invloed variatie in beleid op ganzenspreiding	25.120	-	-
Postdoc kolganzen dynamica	9.626	60.000	67.998
Predatie freilandkippen	6.000	-	12.402
Preventieve smaakmiddelen buitenteelten	-	-	11.919
Beperking wildschade in vollegrondsgroenteteelten	11.919	-	-
Ringprogramma uitheemse ganzen	9.783	15.000	7.850
Ringprogramma overw. kolganzen	-	20.000	3.050
Beheermonitoring overwinterende ganzen	-	100.000	7.850
Symposium Changing world of geese	4.000	-	4.000
Remote sensing objectivering gewasschade door fauna veroorzaakt	69.980	80.000	12.335
Vogels uit het fruit	13.546	-	19.007
Workshop schadebestrijding	-	-	2.707
Deskundigenbijeenkomst wilde zwijnen	19.184	-	-
Workshop wolvenplan	-	-	41.874
Overig onderzoek	48.847	105.000	2.229
	<u>632.604</u>	<u>730.000</u>	<u>560.284</u>

Het onderzoek was in 2014 voor een belangrijk deel gericht op de maatschappelijke effecten van het faunabeheer. In samenhang met onderzoek van Alterra naar communicatiestrategieën in het faunabeheer is door adviesbureau WING nagegaan hoe provincies, faunabeheereenheden en Faunafonds met elkaar communiceren. Ook is in 2014 onderzoek gestart naar de impact van ontheffingsvoorwaarden op de beheerspraktijk. De meerjarige postdoc studie van de Radbouduniversiteit, het NIOO en Sovon naar de populatieontwikkeling van de overwinterende

kolganzen onder invloed van schadebestrijding in Nederland en jacht in andere landen van de flyway is afgerond en biedt waardevolle inzichten in de effectiviteit van het beheer van ganzenpopulatie op provinciale schaal. Naar aanleiding van toenemende signalen over een muizenplaag in Fryslân werd door ecologisch adviesbureau Altenburg & Wymenga in samenwerking met het Wetterskip Fryslân een veldstudie naar de muizenplaag en daartegen mogelijk te treffen maatregelen voorbereid. Tevens is einde 2014 de tussenrapportage verschenen van werkgroep de Grauwe Kiekendief over de effecten van het inzaaien van luzerne in akkerranden als buffer tegen muizenschade.

Voor een uitgebreidere toelichting wordt hier verwezen naar hoofdstuk 10 van het jaarverslag. Alle door het bestuur vastgestelde onderzoeksrapporten worden gepubliceerd op de website van BIJ12, unit Faunafonds www.bij12.nl/bij12units/faunafonds/overzicht/.

F – Toelichting op de staat van baten en lasten over het jaar 2014.

Bestuur

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	€
Bestuurskosten	125	5.000	361
Vergaderkosten	11.787	15.000	7.684
Reis- en vakatiekosten bestuursleden	29.238	45.000	40.206
	<u>41.150</u>	<u>65.000</u>	<u>48.251</u>
Accountantskosten	27.437	25.000	23.455
Overige advieskosten	609	-	18.399
Voorlichting/public relations inzake decentralisatie	-	15.000	-
Symposia	3.469	10.000	-
	<u>72.665</u>	<u>115.000</u>	<u>90.105</u>

De bestuurs- en vergaderkosten zijn lager ten opzichte van de kosten in 2013 en de begroting. De daling wordt verklaard door het feit dat niet alle maanden een bestuursvergadering is belegd, wat in lagere vacatiegelden resulteert ten opzichte van 2013. Daarnaast hebben de werkgroepen welke zich bezighielden met de decentralisatie hun werkzaamheden in 2013 afgerond, derhalve zijn er in 2014 geen kosten gemaakt, wat resulteert in een afwijking t.o.v. begroting. Voorts heeft het bestuur op 26 november 2014 in Kasteel Groeneveld te Baarn een zeer goed bezocht symposium georganiseerd onder de titel Verleden, heden en toekomst van het Faunafonds.

Secretariaat

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	€
Automatisering	117.710	86.000	283.643
Huur- en servicekosten	20.760	-	35.582
Opleidingskosten	-	-	4.099
Detachering	38.067	330.000	-
Uitzendkrachten	26.140	-	-
Bureau- en kantoorkosten	46.010	76.000	41.121
Aanschaf automatisering	74.262	-	50.321
BHV en personeelsexcursie	234	-	2.818
	<u>323.183</u>	<u>492.000</u>	<u>417.584</u>

De kosten van automatisering zijn gedaald ten opzichte van 2013. In 2013 heeft het bestuur besloten over te gaan tot de aankoop van de intellectuele eigendomsrechten van het informatiesysteem van het Faunafonds (Faunafonds FF3000). Hierin is alle verzoekschrift gerelateerde informatie opgeslagen. Deze applicatie is onontbeerlijk voor het functioneren van het Faunafonds. In 2014 heeft het bestuur een bedrag van ca. € 50.000 besteed aan onderzoeken naar de integratie van het FF3000 systeem in de overige bij BIJ12 in gebruik zijnde automatiseringsprogramma's.

F – Toelichting op de staat van baten en lasten over het jaar 2014.

Preventie schade beschermde dieren

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	
Rotganzen verjaging Texel	5.837	20.000	7.129
Rasters	343.656	230.000	243.330
	<u>349.493</u>	<u>250.000</u>	<u>250.459</u>

Kosten derden (taxateurs en bezwaar juristen en proceskosten)

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	
Taxatiekosten	1.422.148	1.756.000	1.419.802
Bezwaar en beroep	238.496	450.000	566.922
Griffie- en proceskosten	11.569	-	15.054
	<u>1.672.213</u>	<u>2.206.000</u>	<u>2.001.778</u>

De taxatiekosten zijn in 2014 in lijn met de taxatiekosten van 2013. Dit komt omdat het aantal verzoekschriften in 2014 ook in lijn ligt met 2013.

De daling in de bezwaar en beroepskosten wordt veroorzaakt doordat het aantal bezwaren en beroepen tegen afwijzingen wegens niet adequaat gebruik van de door de provincies verleende ontheffingen voor aan verjaging ondersteunend afschot aanzienlijk zijn gedaald. Inmiddels is het beleid ten aanzien van adequaat gebruik duidelijk. De griffie- en proceskosten zijn hierdoor eveneens gedaald.

Transitiekosten en doorbelasting personeels- en overige kosten

Voor de transitie van het Faunafonds als zelfstandig bestuursorgaan naar de gemeenschappelijke werkorganisatie is een bedrag gereserveerd voor € 20.000. Deze kosten zijn niet als zodanig separaat vanuit de kosten te herleiden, aangezien deze kosten deels overloop hebben met secretariaatskosten en andere aanverwante kosten.

Doorbelasting van de personeelskosten en de overige kosten door BIJ12 aan het Faunafonds heeft met betrekking tot 2014 nog niet plaatsgevonden. Deze kosten zullen worden doorbelast naar het Faunafonds in 2015. Aangezien de staat van baten en lasten is opgesteld op basis van het kasstelsel, hebben deze nog te betalen kosten geen invloed op de lasten van 2014. De verplichting aan personeelskosten en overige kosten welke worden doorbelast met betrekking tot 2014 bedragen € 1.011.000.

F – Toelichting op de staat van baten en lasten over het jaar 2014.

OPDRACHTEN DERDEN

Gedoogovereenkomsten (dassen)

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
	€	€	€
Opvang dassen	<u>705.952</u>	<u>750.000</u>	<u>720.167</u>

Het jaar 2014 is het vierde en laatste jaar van de nieuwe verlengingsperiode van deze overeenkomsten. In 2010 heeft het bestuur besloten de dassen opvangovereenkomsten weer voor vier jaar te verlengen dus voor de jaren 2011 tot en met 2014. Begin 2015 moeten de provincies besluiten of zij vanaf 2015 het Faunafonds opdracht zullen verlenen tot het opnieuw afsluiten van meerjarige dassenopvangovereenkomsten. De opvangovereenkomst bestaat uit twee componenten; een vaste vergoeding voor het beschermen van de dassenburcht of de dassenpijpen en een variabele vergoeding voor de gewasschade die dassen veroorzaken. De gewasschade wordt bij het aangaan van de overeenkomst door de taxateur vastgesteld en geldt in beginsel voor de duur van de overeenkomst. Als de grondgebruiker van oordeel is dat de gewasschade niet meer in verhouding staat tot het door de taxateur vastgestelde bedrag kan hij na betaling van € 300 het Faunafonds verzoeken de gewasschade opnieuw vast te stellen. Het bedrag van € 300 komt overeen met de kosten van de taxatie. In 2013 hebben er geen herzieningen van gewasschade plaatsgevonden.

De mutatie in de kosten van de overeenkomsten voor dassen wordt, evenals in voorgaande jaren, door het daadwerkelijke moment van betaling veroorzaakt (loopt over de jaarwisseling heen).

Janzen opvangovereenkomsten

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
	€	€	€
Beheersvergoeding en schade rotganzen op de wadden	1.450.000	1.500.000	1.600.000
Opvang ganzen individueel	<u>74.745</u>	<u>-</u>	<u>55.818</u>
	<u>1.524.745</u>	<u>1.500.000</u>	<u>1.655.818</u>

De kosten voor de ganzen opvangovereenkomsten zijn gedaald. Dit houdt verband met de overeenkomst die is gesloten met de natuurvereniging ANV Waddenvogels. Deze verstrekken gelden met betrekking tot ganzen opvangovereenkomsten op de Waddeneilanden Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog en nemen de gehele procedure van aanvraag tot uitbetaling uit handen van het Faunafonds. Het overeengekomen bedrag is sterk gedaald t.o.v. voorgaand jaar. De individuele opvangovereenkomsten zijn gestegen t.o.v. voorgaand jaar door een hoger schadebedrag van beide individuele partijen.

F – Toelichting op de staat van baten en lasten over het jaar 2014.

Uitvoeringskosten PSAN

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	
Project PSAN ten laste van Ministerie EZ- Directie N&B: detacheringkosten	-	15.000	-
Project PSAN ten laste van Ministerie EZ –RVO (voorheen DR): taxatiekosten	140.482	-	642.699
	<u>140.482</u>	<u>15.000</u>	<u>642.699</u>

Voor detacheringkosten heeft geen betaling in 2014 meer plaatsgevonden omdat deze kosten met ingang van 2011 zijn gebracht onder de Raamovereenkomst met Start People en rechtstreeks door het ministerie EZ worden voldaan.

De taxatiekosten voor het project PSAN worden rechtstreeks bij de RVO (voorheen DR) van het ministerie van EZ in rekening gebracht en blijven buiten de begroting. Besloten is deze lasten (en gerelateerde baten) wel in de jaarrekening op te nemen.

Oktobergrasregeling

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
€	€	€	
	305.378	-	-
	<u>305.378</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

De gezamenlijke provincies hebben tijdens de bijeenkomst van de IPO-werkgroep d.d. 25 september 2013 besloten dat provincies die ganzenfoerageer- of rustgebieden hebben, opdracht gaan verlenen voor het vergoeden van ganzenschade op oktobergras. Dit betreft het gemiddelde uitgekeerde bedrag van de jaren 2010 tot en met 2012 toen in de maand oktober nog schade werd uitgekeerd door het Faunafonds. Een uitbetaling met soortgelijke omvang zal ook in 2015 plaatsvinden met betrekking tot schade aan oktobergras in 2014. Dit bedrag maakt geen onderdeel uit van de begroting 2014 zoals beschreven op pagina 32.

Aan: het bestuur van het Faunafonds

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag op pagina 20 tot en met 39 opgenomen jaarrekening 2014 van het Faunafonds te Dordrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het Faunafonds is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening, in overeenstemming met de door de entiteit gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 25 en 26 van de jaarrekening. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle als bedoeld in artikel 91, eerste lid van de Flora- en Faunawet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Daarnaast hebben wij onze controle verricht in overeenstemming met de aanwijzingen zoals omschreven in het controleprotocol met kenmerk DGAN / 15028778.

Het Ministerie van EZ en de provincies hebben in het controleprotocol met kenmerk DGAN / 15028778 de invulling van het begrip rechtmatigheid gedefinieerd. Hiermee ligt vast wat wordt bedoeld met de in de oordeelsparagraaf opgenomen zinsnede 'de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, de Regeling vaststelling beleidsregels schadevergoeding Faunafonds, het Bestuursreglement Faunafonds en de Mandaatregeling Faunafonds'.

Bij het maken van de risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het Faunafonds. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van het Faunafonds gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel is de jaarrekening 2014 van het Faunafonds, in alle van materieel belang zijnde aspecten, opgesteld in overeenstemming met de door de entiteit gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 25 en 26 van de jaarrekening.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening opgenomen uitgaven 2014 inzake wettelijke taken tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, de beleidsregels tegemoetkoming faunaschade, laatstelijk gewijzigd op 31 juli 2014 nr. FF2014.0373, de Mandaatregeling Faunafonds, laatstelijk gewijzigd op 3 juli 2013 nr. FF2013.141 en het Bestuursreglement Faunafonds, laatstelijk gewijzigd op 3 juli 2013 nr. FF2013.142, zoals omschreven in het controleprotocol met kenmerk DGAN / 15028778.

Benadrukking van onzekerheid omtrent de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op pagina 25 van het jaarverslag, waarin uiteengezet is dat bij inwerkingtreding van de nieuwe Natuurbeschermingswet het Faunafonds zal worden geliquideerd. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Basis voor financiële verslaggeving

Wij vestigen de aandacht op pagina 25 en 26 van de jaarrekening waarin de basis voor de financiële verslaggeving is uiteengezet. De basis voor financiële verslaggeving betreft de door de entiteit gekozen grondslagen zoals overeengekomen met het Ministerie van EZ en de provincies. Dit doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Rotterdam, 21 april 2015
Baker Tilly Berk N.V.

drs. G.J.P. Adriaanse MBA
Registeraccountant

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlagen

Bijlage 1: Samenstelling Bestuur en secretariaat Faunafonds 2014:

Tijdens de bestuursvergadering van 2 juli 2014 hebben de toen nog zittende bestuursleden (op één na) besloten de Minister van EZ alsmede de colleges van gedeputeerde staten van de provincies te vragen hen met ingang van 1 januari 2015 eervol ontslag te verlenen. Het bestuur heeft op 1 december 2014 (brief BIJ12.2014.0680 FF) formeel aan de staatssecretaris EZ verzocht de bestuursleden met ingang van 1/1/2015 te ontslaan. Bij besluit van de Staatssecretaris van EZ van 11 januari 2015, nr. DGNR-PDJNG/14196037 en gepubliceerd in de Staatscourant van 20 januari 2015, nr./ 1254, is het eervol ontslag verleend onder gelijktijdige benoeming van vier nieuwe bestuursleden.

Bestuur:

Leden: Mr. G.J. Jansen (voorzitter) (afgetreden per 31 december 2014)
Mr. A.G. Dijkhuis (1 juli 2016, niet herbenoembaar)
Drs. J.J.T. Teeuwisse (afgetreden per 31 december 2014)
Mr. C.W. Ripmeester (1 juli 2014, niet herbenoembaar)
P.M. de Koeijer (afgetreden per 31 december 2014)
P.L. Sterkenburgh (afgetreden per 31 december 2014)
Ing. W.A.P. van der Klift (afgetreden per 31 december 2014)
J.H.M. Schellekens (1 juli 2014, niet herbenoembaar)
Dr. R.P.B. Foppen (1 juli 2014, niet herbenoembaar)

De leden ontvangen een vergoeding van € 256 per bezochte vergadering plus vergoeding van de gemaakte reiskosten. De voorzitter ontvangt € 333 per bezochte vergadering plus vergoeding van gemaakte reiskosten per bezochte vergadering. Daarnaast kan hij de extra bijeenkomsten en overleggen, die hij in de hoedanigheid van zijn functie bezoekt, onder dezelfde voorwaarden declareren. De vergoedingen zijn sinds 1 januari 2013 gebaseerd op de Regeling Vacatiegelden adviescolleges.

Relevante nevenfuncties bestuursleden:

De heer Jansen (68) was tot 1 januari 2011 Commissaris van de Koningin in de provincie Overijssel. Naast voorzitter van het Faunafonds is de heer Jansen onder meer voorzitter van de Waarderingskamer en op ad hoc basis adviseur voor provinciale bestuurders.

De heer Dijkhuis (49) is directeur van de Nederlandse Vereniging van Rentmeesters. Verder is hij Secretaris-Penningmeester van de Stichting Flora- en faunawet examens, Lid van de Raad van Advies van de Academie voor Verenigingsmanagement en Lid van de Raad voor dierenaangelegenheden.

De heer Teeuwisse (66) is secretaris/penningmeester van de FBE Noord-Holland en voorzitter van de IJsselmeervereniging.

De heer Ripmeester (37) is senior Juridisch beleidsmedewerker bij Dierenbescherming in Den Haag.

De heer De Koeijer (58) is akkerbouwer in Zeeland en daarnaast vicevoorzitter van de ZLTO, voorzitter van de ZLTO provincie Zeeland, Lid van de Commissie Grondgebruik van LTO-Nederland en Voorzitter van de Raad van Commissarissen van het Centrum voor Landbouw en Milieu te Culemborg.

De heer Sterkenburgh (59) is veehouder in Friesland en daarnaast lid van LTO-Noord provincie Friesland, Lid van het bestuur van de Faunabeheereenheid Fryslân en voorzitter van de Vereniging van Windmoleneigenaren in Friesland.

De heer Van der Klift (77) is lid van het bestuur van de Faunabeheereenheid Utrecht.

De heer Schellekens (61) is zelfstandig gevestigd rentmeester. Daarnaast is hij vicevoorzitter van de Stichting Jachtopleiding Nederland en voorzitter van de Jagersvereniging Riel.

De heer Foppen (53) is Senior Onderzoeker bij Vogelbescherming Nederland. Daarnaast is de heer Foppen voorzitter van de European Bird Census Council.

Adviseur namens de provincies:

Ir. P. Spapens, in oktober 2014 opgevolgd door mr. drs. G. Biermann

Adviseur namens het ministerie van Economische Zaken:

Dr. Ir. M.J.P.J. Jenniskens, in april opgevolgd door drs. A.A. Helmens

Secretaris:

Mr. Ing. H. Revoort (tot en met 31 december 2014)

Coördinator Faunazaken:

H.G. Engberink (tot mei 2014)

Notulist:

mevr. E.M. van Wijk van Brievingh

Bijlage 2:

Samenstelling secretariaat Faunafonds 2014

Secretaris Faunafonds	:	Mr. Ing. H. Revoort
Coördinator Faunazaken	:	H.G. Engberink tot 1 juni 2014 Vanaf 1 november 2014, D. Jacobs Msc.
Jurist bezwaar en beroep	:	Mevr. Mr. K. Habets (uitzendkracht)
Jurist bezwaar en beroep	:	Mr. drs. W. van Dijk (payrolling)
Jurist bezwaar en beroep BIJ12)	:	Mevr. E.M. van Wijk van Brievingh (uitz; vanaf 1/9
Medewerker bezwaar en beroep	:	Mevr. K. Stotijn
Coördinator Onderzoek	:	Drs. F. van Bommel (extern), v.a. 1/9 drs. T. Heeren
Beleidsmedewerker Faunazaken	:	M. Westebring (detachering, v.a. 1/9 BIJ12)
Chef de bureau	:	N. Zonnenberg tot 1 juli 2014
Medewerker Financiën	:	Mevr. L. van Helden
Administratief medewerker	:	Mevr. P. Zonruiter-Cousijnse
	:	Mevr. D. de Boer (uitz, v.a. 1/3 BIJ12)
Secretaresse	:	Mevr. J. Apelian
Consulenten faunazaken:		
Consulent Noord-Nederland	:	Ing. A. Klaver, v.a. 1 november J. Wesselink
Consulent Oost-Nederland	:	Ing. J.A. van Baarsen
Consulent West-Nederland	:	K. Maasbach
Consulent Zuid-Nederland	:	Ing. W.A.P. Remijnse